

Nr 139.

Av herr **Welin, m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående visst villkor för skytteförenings delaktighet i anslaget till det frivilliga skytteväsendet.

Skytteväsendet har för visso stor betydelse med hänsyn till stärkandet av landets försvarskraft. Därför har också riksdagen sedan länge lämnat avsevärda anslag till dess främjande, och i den vid denna riksdag föreliggande statsverkspropositionen föreslås av Kungl. Maj:t ett anslag av 1,150,000 kr. till det frivilliga skytteväsendets främjande. Dessutom pläga en del landsting likaledes besluta om understöd till detsamma.

Om än skytteväsendet fyller en stor uppgift ifråga om landets försvar, så kan det icke göra sig fritt från en del anmärkningar. Sålunda har det sedan gammalt varit ett klagomål, att övningarna understundom förlagts till sådana tider, att den allmänna gudstjänsten blivit störd eller lagt hinder i vägen för medlemmarna att besöka gudstjänsten.

Med anledning härav väckte herr A. P. Risberg i andra kammaren en motion vid 1904 års riksdag, däri han hemställde, »att riksdagen ville vid beviljandet av berörda anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes såsom villkor för skytteförenings delaktighet i sagda anslag föreskriva, att inga som helst skjutövningar eller fester må äga rum vid föreningens skjutbana under pågående allmän högmässogudstjänst i församlingen eller under timmen närmast före och efter, samt att dessa övningar och fester i övrigt ej må så anordnas, att de lända till men för sabbatens behöriga helgd.»

Förslaget blev väl icke av riksdagen antaget, men i riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen av utgifterna under rikstatens fjärde huvudtitel heter det: »Att, på sätt inom riksdagen fram-

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 60 häft. (Nr 139—140.)

hållits, utövädet av den frivilliga skytteverksamheten understundom medför störandet av den allmänna gudstjänsten, i det att skjutövningar pågå under densamma, är utan tvivel olämpligt, och har riksdagen väl ansett skjutning å skjutbana, åtminstone i närheten av gudstjänstlokal, böra undvikas under församlingens högmässogudstjänst, men emellertid under antagande att, då uppmärksamheten blivit fäst å ovannämnda förhållanden, skytteförbundets överstyrelse skall vidtaga de åtgärder, som i detta avseende kunna finnas nödiga, icke funnit någon särskild åtgärd från riksdagens sida härutinnan erforderlig.»

Med anledning av dessa uttalanden i riksdagens skrivelse har Kungl. Maj:t i samband med fastställande av förslag till det frivilliga skytteväsendets skjutprogram för året plägat erinra om, »att skjutning å skjutbana, åtminstone i närheten av gudstjänstlokal, bör undvikas under församlingens högmässogudstjänst.»

Skytteförbundets överstyrelse har ytterligare understrukit detta i Meddelande nr 19 av den 14 april 1910, däri det bl. a. heter: »Enär på senare tid klagomål i berörda avseende försports från flera håll, får skytteförbundets överstyrelse härmed genom sitt verkställande utskott allvarligen framhålla nödvändigheten därav, att skytteförbund och skytteföreningar måtte fästa största möjliga avseende vid det av riksdagen gjorda uttalandet.»

Sålunda torde allt, vad man rimligtvis kan begära, vara gjort från vederbörandes sida för att efterkomma det av riksdagen gjorda uttalandet. Men det synes vara otvivelaktigt, att skytteföreningarna inte alltid ställa sig de gjorda uttalandena till efterrättelse. De äro ju heller inte annat än önskemål och innebära sålunda ingen förpliktelse för skytteföreningarna.

Vid kontraktsmöte i Algutstorp (Skara stift) den 31 sistlidne augusti framfördes klagomål däröver, att skytteföreningar stundom höllo sina övningar och tävlingar icke blott på söndag utan t. o. m. under pågående gudstjänst. Med anledning härav beslutade mötet att vända sig till ortens riksdags- och landstingsmän för att söka få missförhållandet avhjälpt, och uttalade sig mötet för, »att vid beviljandet av statsanslag förbud utfärdas för de understödda skytteföreningarna att under tiden från en timme före till och med en timme efter den allmänna gudstjänsten hålla skjutövningar eller tävlingar vid äventyr, att vid överträdelse av nämnda bestämmelse förnyat anslag icke komme att beviljas.»

Det är otvivelaktigt, att en skärpning av riksdagens uttalande 1904 behöver göras. Ty å ena sidan får det nog erkännas, att f. n.

icke allt är bra som det är på det ifrågavarande området, och å andra sidan måste man slå fast, att Sveriges försvarskraft icke uteslutande beror av rena militära färdigheter utan även därpå, att dess ungdom fostras till gudsfruktan och goda seder.

Det vore visserligen önskligt, att det uttalande, som av förenämnda kontraktsmöte gjorts, kunde i sin helhet efterkommas, men det har från kompetent skyttehåll sagts, att övningarna icke kunna medhinnas, om man beskär tiden för dessa så mycket som med en timme före och en timme efter gudstjänsten. Och man får akta sig att uppställa sådana bestämmelser, som skulle döda eller allt för mycket hämma den för fosterlandet viktiga verksamhet, som av det frivilliga skytteväsendet utövas.

Däremot synes det vara behöfligt, att riksdagen vid beviljandet av understöd till den frivilliga skytteverksamheten uppställer som villkor, att skjutning å skjutbana samt övningar och tävlingar i övrigt icke få förekomma under församlingens högmässogudstjänst samt strax före och efter densamma.

Detta anspråkslösa villkor torde så mycket säkrare kunna uppställas, som man måste utgå ifrån, att skytteväsendets ledande och ansvariga män samt dess varmaste vänner skola vara angelägna om, att inga berättigade anmärkningar må kunna göras mot rörelsen.

Med anledning av vad vi sålunda anført, få vi hemställa,

att riksdagen vid beviljandet av anslag till det frivilliga skytteväsendets främjande ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes som villkor för skytteförenings delaktighet i sagda anslag föreskriva, att skjutning å skjutbana samt övningar och tävlingar i övrigt icke få förekomma under församlingens högmässogudstjänst samt strax före och efter densamma.

Stockholm den 26 januari 1917.

S. Welin.

Alfred Pettersson.

S. A. Larsson.

Aug. Lingström.
